

INTERNATIONALE UDSKOLINGSLINJER

Inspirationsbrochure

September 2019

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

INDHOLDSFORTEGNELSE

Om evalueringen	3
Om rammeforsøget	4
Rammeforsøgets effekt	5
Organisering	11
Aktiviteter	13
Udfordringer	21

INDLEDNING

Børne- og Undervisningsministeriet iværksatte fra skoleåret 2014/15 og 2015/16 rammeforsøg om internationale udskolingslinjer.

Rammeforsøget er blevet forlænget til og med skoleåret 2021/22.

Epinion har foretaget en evaluering af rammeforsøget for Undervisningsministeriet. Formålet med denne brochure er at formidle de foreløbige erfaringer fra rammeforsøget.

Læs mere her: <https://www.emu.dk/grundskole/forskning-og-viden/trivsel-og-inkluderende-laeringsmiljoer/evaluering-af-rammeforsog-i>

[Læs evalueringsrapporten her](#)

OM EVALUERINGEN

Evalueringen af de internationale udskolingslinjer bygger på kvantitative og kvalitative datakilder. Der er lavet registeranalyser, hvor effekten af internationale udskolingslinjer er understøttet ved at sammenligne de deltagende elevers faglige og sociale udvikling over årene med en kontrolgruppe.

Herudover er skolernes erfaringer med gennemførelsen af rammeforsøget og oplevelsen af elevernes faglige og sociale udbytte belyst gennem kvalitative interviews med projektledere, skoleledere, lærere og eleverne selv.

Afslutningsvist er der afholdt en workshop med de deltagende skoler for at drøfte erfaringer og give viden til dette inspirationshæfte.

Evalueringens datakilder

Registerdata fra Danmarks Statistik over elevernes karakter ved folkeskolens afgangsprøve samt resultater af nationale test og trivselsmålinger i perioden **2013 – 2017**

Kvalitative telefoninterview med projektledere fra **15** deltagende kommuner

Casebesøg på **3** udvalgte skoler med interview med ledere, lærere og elever

OM RAMMEFORSØGET

Formålet med de internationale udskolingslinjer er at styrke den internationale vinkel og fremmedsprog i undervisningen i folkeskolen.

- 15 skoler blev tilmeldt rammeforset for internationale udskolingslinjer i 7.-9. klasse med opstart i 2014/2015.
- Eleverne har modtaget undervisning i de naturvidenskabelige fag på både engelsk og dansk i varierende udstrækning. I de naturvidenskabelige fag, hvor undervisningen i udstrakt grad foregår på engelsk, er danske såvel som engelske undervisningsmidler anvendt.
- Undervisningen er varetaget af lærere, der som minimum har undervisningskompetence i undervisningsfaget engelsk (tidligere linjefag). Udenlandske lærere skulle indgå i lærerteams med lærere med undervisningskompetence i de fag, der undervises i.
- Der skulle undervises på dansk i et omfang, så det blev sikret, at eleverne ville få tilstrækkelige forudsætninger for at aflægge de obligatoriske test og afgangsprøver på dansk. Der er ikke givet tilladelse til at afholde test og prøver på engelsk.
- Undervisningen har skulle være tilrettelagt, så indholdet i alle fag følger folkeskoleloven, herunder Fælles Mål.

DELTAGENDE SKOLER

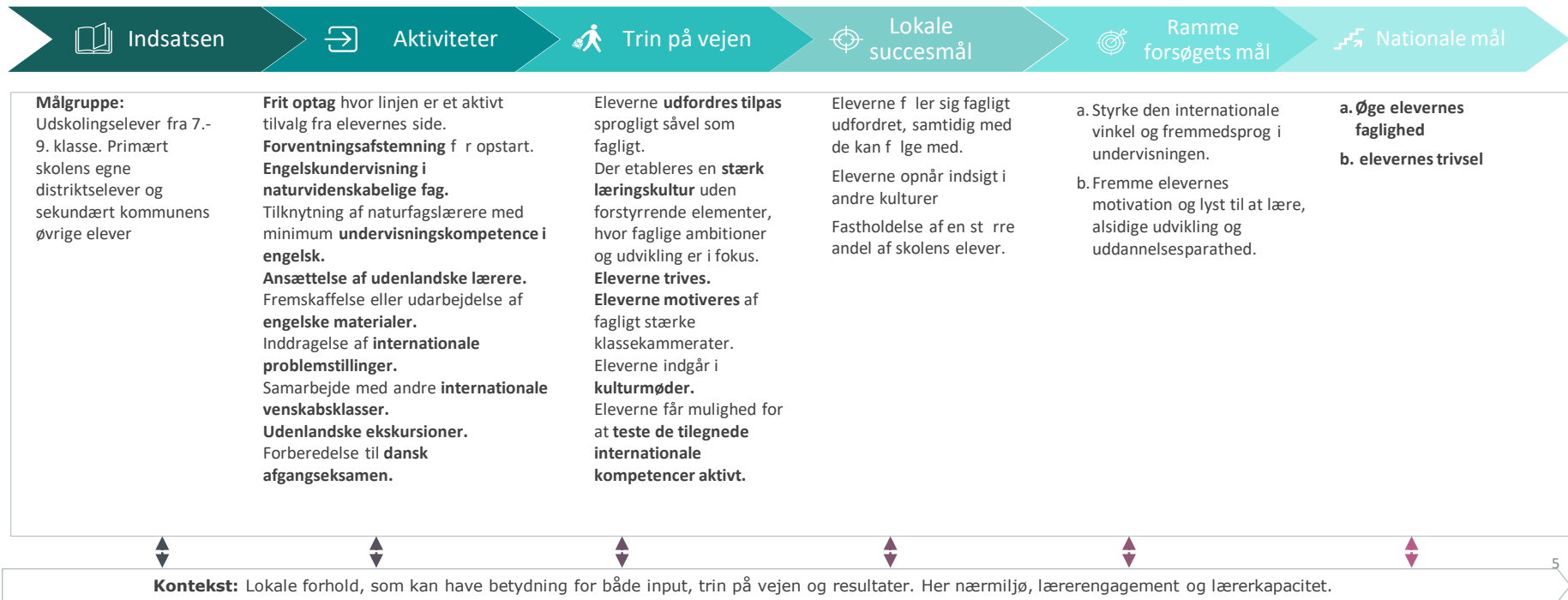
- Eggeslevmagle Skole, Slagelse
- Stenballe Skole, Horsens
- Danehofskolen, Nyborg
- Skovbrynet Skole, Gladsaxe
- Parkskolen, Struer
- Erritsø Fællesskole, Fredericia
- Fjordbakkeskolen, Fredericia
- Kirstinebjergskolen, Fredericia
- Ullerup Bæk Skole, Fredericia
- Vestbjerg Skole, Aalborg
- Klarup Skole, Aalborg
- Bohrskolen, Esbjerg
- Skt. Hans Skole, Odense
- Østskolen, Faxe
- Campusskolen, Ringsted

FORANDRINGSTEORI FOR RAMMEFORSØGET

For at illustrere den forventede virkning af internationale udskolingslinjer er der opstillet en forandringsteori for rammeforsøget. Forandringsteorien viser, hvilke tanker og mål der ligger bag forsøget og dets indsats. Modellen læses fra venstre mod højre side og viser, hvordan aktiviteterne i internationale udskolingslinjer forventes at medføre forandringer hos eleverne.

Metode

Forandringsteorien for rammeforsøget for internationale udskolingslinjer er udarbejdet på baggrund af de empiriske og analytiske fund fra de 15 deltagende projekters ansøgninger, interview med projektledere, casebesøg samt de kvantitative resultater.

RAMMEFORSØGETS EFFEKT PÅ ELEVERNES LÆRING OG TRIVSEL

*"Man kan ikke bare spørge på dansk (...)
Men efter nogle måneder vænner man sig til
det, og man tænker ikke så meget over det.
Når man lige har lært læreren at kende, så
giver det hele pludselig meget mere
mening, og så er det bare fedt, at det hele
er på engelsk"*

(8. klasses elev).

FAGLIG OG SOCIAL TRIVSEL

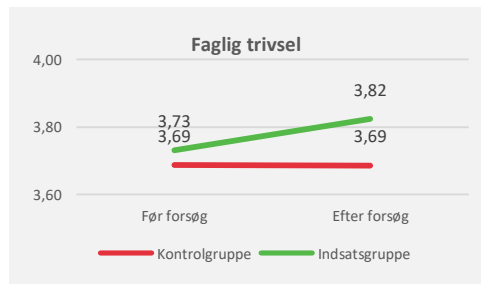
Rammeforsøget har en positiv effekt på elevernes faglige trivsel, støtte og inspiration og oplevelse af ro og orden

For at undersøge effekten af internationale udskolingslinjer på elevernes faglige og sociale trivsel foretages en registeranalyse, hvor de deltagende elever sammenlignes med en kontrolgruppe af elever, der ligner dem på baggrundskarakteristika, men som ikke har deltaget i rammeforsøget (se evalueringsrapportens metodebeskrivelse for en yderligere uddybning af effektmålingen).

FAGLIG TRIVSEL

Registeranalysens resultater viser, at der er en positiv effekt på elevernes faglige trivsel og deres oplevelse af ro og orden. Det vil sige, at eleverne i de internationale udskolingsklasser oplever en større faglig trivselsudvikling end eleverne i kontrolgruppen.

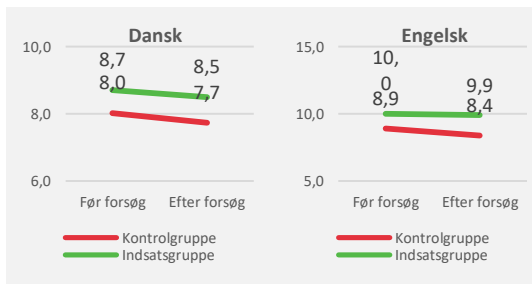
Faglig trivsel bygger på trivselsmålingens spørgsmål, hvordan eleverne oplever deres faglige motivation, koncentration og udbytte i timerne.

FAGLIG PROGRESSION

Eleverne, der deltager i rammeforsøget, har alle stærke engelskkundskaber, når de søger ind på linjen sammenlignet med kontrolgruppen. Analysen viser, at eleverne bibeholder deres høje niveau igennem udskolingen, men at de ikke har en højere faglig udvikling end de andre elever, der sammenlignes med, når det gælder dansk og engelsk.

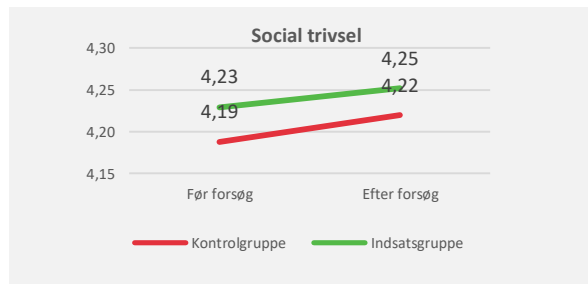
De kvalitative interviews med lærere og elever viser, at hvor nogle elever i høj grad trives med undervisning udelukkende på engelsk i de naturfaglige fag, er det en udfordring for andre, hvis det udelukkende foregår på engelsk. Nogle skoler har derfor valgt at begrænse omfanget af engelsk i timerne.

SOCIAL TRIVSEL

Registeranalysen viser, at der ikke er en signifikant sammenhæng mellem deltagelse i internationale udskolingslinjer og elevernes sociale trivsel, når der sammenlignes med kontrolgruppen.

De interviewede elever fortæller dog, at de godt kan lide at gå i skole, og beskriver en god stemning i klassen med fokus på læring. Både ledere, lærere og elever peger på, at det skaber et stærkt fællesskab i klasserne, at eleverne i de internationale udskolingsklasser har en fælles interesse i det engelske. Enkelte skoler oplever dog også en lille grad af, at den internationale udskolingsklasse kan blive ekskluderende udadtil i forhold til de øvrige klasser.

OPNÅELSE AF ØVRIGE MÅL

Elever, der går på de internationale udskolingslinjer, opleves som mere motiverede for at gå i skole.

For at få et yderligere indblik i rammeforsøgets effekt på elevernes skolegang er der lavet casebesøg på tre af de deltagende skoler, hvor elever, lærere og ledere er interviewet. Fokus i det følgende er på, i hvilken grad de internationale udskolingslinjer skaber motiverende læringsmiljøer, international orientering samt øget fastholdelse og søgning fra andre skoler.

MOTIVERENDE LÆRINGSMILJØER

Motivationen for læring er høj i de internationale udskolingsklasser. Dette skyldes dels, at eleverne har interesse i det engelsksprogede eller internationale fokus, og dels at eleverne er ambitiøse og derfor ser en ekstra udfordring.

Skoleledere og lærere beskriver, at læringsmiljøet understøtter en kultur, hvor de fagligt stærke elever bliver kulturbærere. En skoleleder omtaler dette som "ikoner i egne rækker", nærmere bestemt nogle elever, der viser vejen for deres klassekammerater. Blandt ledere, lærere og elever i rammeforsøget er der generelt enighed om, at denne dynamik bidrager til, at alle elever udfordres, så de bliver så dygtige, de kan.

INTERNATIONAL ORIENTERING

For at nå målsætningen om at bidrage til elevernes internationale orientering kombineres den engelsksprogede undervisning på flere skoler med et bredere internationalt fokus på linjen.

Observationer af undervisning og interview med ledere, lærere og elever tyder på, at eleverne opnår en international orientering igennem den engelsksprogede undervisning, da de tilegner sig en større fortrolighed med at begå sig på engelsk. Dette medfører for nogle elever en interesse for selvstændigt at orientere sig mod internationale forhold ved f.eks. at læse engelske medier.

FASTHOLDELSE OG SØGNING

8 ud af 15 skoleledere oplever en etableret fastholdelse, og i nogle tilfælde også et udfald uden fastholdelse, hvilket bl.a. begrundes med oprettelsen af den internationale udskolingslinje. Dette underbygges i følge skolelederne af, at klassestørrelserne på årgangene under rammeforsøget enten fastholdes eller øges.

Generelt fremstår den internationale udskolingslinje ifølge ledere, lærere og elever som attraktiv blandt eleverne og deres forældre. Flere skoleledere peger på, at den internationale udskolingslinje sender et signal til forældre om, at skolen kan tilbyde et stærkt læringsmiljø, hvor deres børn bliver udfordret fagligt. Et signal der har betydning for skolernes omdømme i lokalmiljøet, så elever, der tidligere stiftede privat skoler, nu fortsætter på skolen.

*"Eleverne har følelsen af at have valgt skolegang til. Den selvvalgte del har en særlig kraft. (...) Der er ikke den udfordring, at der er uro i klassen, og det kommer af det selvvalgte, og den særlige motivation"
(skoleleder)*

OPRETTELSE OG GEMMELFØRELSE AF INTERNATIONALE UDSKOLINGSLINJER

ORGANISERING

Organiseringen af de internationale linjer varierer på tværs af skolerne og er typisk et udtryk for lærergruppens kompetencer, og hvordan eleverne formår at fungere i den engelsksprogede undervisning.

KLASSEDANNELSE

Flertallet af skolerne under rammeforset har organiseret den engelsksprogede undervisning i klasser, mens to skoler arbejder med en holdstruktur. Her går eleverne i en stamklasse men har holdundervisning på tværs af klasser med elever, der har valgt samme undervisningslinje.

Der er frit optag på de internationale udskolingslinjerne.

ØKONOMI

Generelt oplever skolerne, at de internationale udskolingslinjer kan afvikles inden for deres eksisterende budgetter. Nogle skoler oplever dog indkøb eller udvikling af undervisningsmaterialer og studieture som særligt omkostningstunge.

GODE ERFARINGER TIL INSPIRATION FOR ANDRE SKOLER

- Oprettelse af andre udskolingslinjer giver mulige alternativer til de elever, som ikke ønsker at gå på den internationale udskolingslinje. Hermed er der mindre sandsynlighed for, at den internationale udskolingslinje adskiller sig fra de øvrige klasser og udvikler sig til en prestigelinje.
- Skoler, hvor lærerne selv udvikler undervisningsmateriale, skal forvente en "engangsinvestering" i tid til udarbejdelsen første gang. Derefter adskiller arbejdsmængden sig ikke fra andre fag, hvor undervisningsmaterialet skal opdateres.

UNDERVISNINGEN

Flere af skolerne oplever, at det kan være svært at finde velegnede undervisningsmaterialer på engelsk. Det kalder på samarbejde og vidensdeling skolerne imellem.

UNDERVISNINGEN

På nogle skoler foregår undervisningen næsten udelukkende på engelsk, mens engelsk på andre skoler anvendes i et begrænset omfang. Omfanget af engelsksproget undervisning afhænger dels af, om der er lærere til at forestå den engelsksprogede undervisning på skolerne, og dels om eleverne formår at udvikle sig tilstrækkeligt fagligt, eller om den sproglige udfordring bliver for stor.

LÆRERNES PROFIL

De lærere, som skal varetage undervisning på de internationale udskolingslinjer, skal have undervisningskompetence eller tilsvarende niveau i engelsk og det/de pågældende naturvidenskabelige fag. Flere skoler ansætter udenlandske lærere, der har engelsk som modersmål.

GODE ERFARINGER TIL INSPIRATION FOR ANDRE SKOLER

- Kompetenceudviklingskurser til lærerne, f.eks. CLIL (Content and Language Integrated Learning) styrker deres evne til fagundervisning på engelsk.
- Der kan være vanskeligheder med at finde undervisningsmateriale på engelsk, der dækker det danske pensum, og det er tidskrævende at få lærere til at udarbejde materialerne ved at oversætte danske materialer til engelsk. Flere skoler foreslår derfor at oprette en vidensportal, så skoler med internationale udskolingslinjer kan dele undervisningsmateriale og gode forl med hinanden.
- De deltagende skoler ser et stort potentiale i et større samarbejde på tværs af skolerne, så man f.eks. kan låne hinandens undervisningsmateriale.

FORBEREDENDE AKTIVITETER

Informationsmøder og vejledende samtaler sikrer en forventningsafstemning med eleverne i forhold til, om de skal vælge den internationale udskolingslinje eller den almene undervisning.

Skolerne har en række aktiviteter, der har til formål at informere om og forberede eleverne på den internationale udskolingslinje, så de tilvælger linjen af de rette årsager. Linjen har frit optag, så alle elever kan se om optag. Der trækkes lod, hvis der er flere ansøgere, end der er pladser.

Der **afholdes informationsmøder, "åbent hus"-arrangementer og/eller decideret brobygning**. Derudover afholder flere skoler vejledende samtaler for at afdække motivationen hos eleven samt for at forberede dem til de krav, der følger med den engelsksprogede undervisning.

Flere skoler **afholder også en opfølgende samtale med eleverne**, efter de er begyndt på linjen for at sikre, at eleverne fortsat synes, at linjen er det rette tilbud for dem.

Flere skoler opererer desuden med et **formelt omvalg**, hvor elever kan skifte mellem linjer, hvis de efter opstart på den internationale linje alligevel ikke føler sig tilpas med at gennemføre undervisningen på engelsk.

GODE ERFARINGER TIL INSPIRATION FOR ANDRE SKOLER

- De forberedende aktiviteter sikrer en forventningsafstemning, så eleverne er forberedt på de krav, der følger med den engelsksprogede undervisning og kan træffe sit valg på et oplyst grundlag.
- Eleverne kan blive demotiveret og opleve utilstrækkelighed, hvis de ikke kan følge med i undervisningen. Derfor er det centralt, at forældre og elever forberedes tilstrækkeligt på den høje arbejdsindsats, som den internationale linje kræver, grundet undervisningen også foregår på engelsk.
- Det frie optag medvirker til at styrke elevernes motivation for undervisningen, idet linjen er et frit tilvalg.
- Muligheden for omvalg giver elever, der ikke føler sig tilpas eller rustet til at gennemføre undervisningen på engelsk, mulighed for at skifte klasse.

UNDERVISNINGSAKTIVITETER: PROFILTIMER OG SPARRINGSMØDER

Profiltimer og sparringsmøder skaber mulighed for kompetenceudvikling og fordybelse.

PROFILTIMER

Et flertal af skoler under rammeforset arbejder med profiltimer. Profiltimer (også kaldt linjetimer eller toningstimer) er 2-4 timer om ugen, hvor eleverne i de internationale udskolingsklasser undervises i enten engelsk eller internationalisering i bredere forstand.

Et særligt fokus i profiltimerne blandt flere af skolerne er arbejdet med elevernes matematiske og naturvidenskabelige begrebsapparat.

TEMADAG

På enkelte skoler afholdes desuden en 'linjedag' eller 'temadag', hvor eleverne får mulighed for at fordybe sig i et andet land eller en international problemstilling, som f.eks. FN's klimamål eller klimaproblematikker i tredjeverdenslande.

SPARRINGSMØDER

Nogle skoler faciliterer sparringsmøder for lærerstaben på den internationale linje, så lærerne kan dele erfaringer om udfordringer og succeser ved engelskundervisningen.

GODE ERFARINGER TIL INSPIRATION FOR ANDRE SKOLER

- De matematiske og naturvidenskabelige fagbegreber på engelsk er nye og svære for mange elever i 7. klasse. **Profiltimerne** giver eleverne den fornødne tid til at erhverve det nye begrebsapparat.
- At kunne veksle mellem engelsk og dansk kræver, at eleverne forstår betydningen af de naturvidenskabelige begreber og kan forklare dem. Den dybdegående forståelse af begreberne kan med fordel være et særligt fokus f.eks. i **profiltimer**.
- Lærereengagement er centralt for muliggørelsen af den internationale udskolingslinje. **Sparrings- og videndelingsmøder** mellem lærerne på den internationale udskolingslinje giver mulighed for at dele udfordringer og succeser og hjælpe hinanden internt.
- Den **faglige sparring** er særlig vigtig på den internationale linje, da lærergruppen ofte er relativt lille, hvorfor de ikke har samme mulighed for bredere faglig sparring.

EKSAMENSFORBEREDENDE AKTIVITETER

De eksamensforberede aktiviteter klæder elever på til at kunne begå sig i de naturvidenskabelige fag på både engelsk og dansk.

Afgangseksamen i slutningen af 9. klasse er på dansk. På skolerne, hvor undervisningsproget fortrinsvist har været engelsk, **foretages derfor en særlig eksamensforberede indsats i 9. klasse.** I den sidste halvdel af skoleåret i 9. klasse går lærerne helt eller delvist over til at undervise på dansk og særligt fokusere på de danske fagbegreber.

Ikke-dansktalende lærere understøttes i den eksamensforberedende fase af en dansktalende lærer, der fungerer som tutor og sparringspartner i den udenlandske lærers tilegnelse af danske fagbegreber og forståelse for det danske undervisningssystem.

På nogle skoler fastholdes det engelske undervisningsprog, men suppleres i højere grad end tidligere med danske fagbegreber og oversættelser. Her er eleverne typisk løbende blevet introduceret til de danske fagbegreber i den engelsksprogede undervisning, så de ikke begynder fra bunden med de naturvidenskabelige fagbegreber på dansk.

GODE ERFARINGER TIL INSPIRATION FOR ANDRE SKOLER

- At koble en dansk tutor på ikke-dansktalende lærere i den eksamensforberedende fase giver mulighed for, at ikke-dansktalende lærere på sigt kan forstå den dansksprogede undervisning op til eksamen.
- Skoler med overvejende engelsksproget undervisning peger på, at eleverne kommer tættere på at blive reelt tosprogede, da de i let af udskolingen trænes i at begå sig fagligt på såvel engelsk som dansk, uden at det går udover den faglige indlæring i de naturvidenskabelige fag.
- Den kombinerede afgangsprøve i geografi, biologi og fysik/kemi kan medføre behov for yderligere koordinering på tværs af fag af begreber, hvis der ikke er engelsksproget undervisning i alle fag.
- Fokus på den sproglige forberedelse i den eksamensforberedende fase kan betyde, at der er kortere tid til den faglige læring. Dette kan der med fordel tages højde for i årsplanlægningen af fagene.

EKSTERNE AKTIVITETER: VENSKABSKLASSER OG STUDIETURE

Internationalt samarbejde fremmer elevernes internationale udsyn og engelskkundskaber, men er samtidig ressourcekrævende.

Flere skoler har etableret samarbejder med internationale venskabsklasser f.eks. i Skotland, Island, Japan og Kina. Der er flere fordele herved. For det første kan venskabsklassen bruges som hjælp og inspiration til at udvide de engelske undervisningsmaterialer og giver eleverne mulighed for at bruge deres engelskkundskaber i praksis.

For det andet fremmer besøg af internationale gæstelærere skolernes internationale profil og elevernes internationale udsyn. Samtidig giver det et autentisk kulturmiljø i klasseværelset.

Endeligt får eleverne igennem studieture mulighed for at lære det specifikke land bedre at kende og at mærke potentielle kulturelle forskelle som f.eks. en anden undervisningskultur.

Venskabsklasserne kommunikerer over sociale medier, Skype og/eller ved at sende postkort og videoer til hinanden.

Kontakten til internationale skoler skabes gennem uddannelsesprogrammer som Nordplus og Erasmus.

Enkelte skoler er godkendt **som E-twinning**-skoler, hvor eleverne bliver linket med en international sparringspartner på baggrund af interesseområde.

Flere skoler har organiseret **internationale lejrskoler eller studieture** f.eks. til venskabsklassen skole. Formålet med dette har været at fremme elevernes internationale udsyn ved at give praktisk erfaring med en anden kultur.

GODE ERFARINGER TIL INSPIRATION FOR ANDRE SKOLER

- Mens det engelsksproglige niveau er højt, hvis der etableres venskabsklasser med skoler fra engelsktalende lande, kan samarbejdet være lettere at vedligeholde med skoler, hvor eleverne ligeledes har **engelsk som andetsprog**. Dette skyldes, at begge klasser får et sprogligt udbytte.
- At skabe et internationalt samarbejde med en venskabsklasse er ressourcekrævende og kræver en stor indsats fra ledelse og lærere. Det er derfor en god ide at begynde med mindre **”prøve”-aktiviteter** for at undersøge, om samarbejdet fungerer, og om man har de samme målsætninger for samarbejdet.
- På de fleste skoler har studieturene krævet **opbakning fra elevernes forældre** både i forhold til organisering og finansiering. Der kan med fordel allerede informeres om studieture og eventuelt forældreopbakning i intro møder før optag på linjen.

Istiden er ikke en del af det engelske pensum, fordi den ikke ramte Storbritannien sidste gang. Men det skal man op i i Danmark, så det er svært at finde materiale i på engelsk

(skoleleder)

Når du skal have det ind i dit danske og engelske ordforråd, så er det dobbeltarbejde. Det er ikke nok at kunne begrebet på engelsk, det skal være et aktivt ordforråd. Og nu hopper de mellem sprogene. Det er nemt for dem. Det tror jeg er fordi, at de har fået et langt mere solidt engelsk ved at høre og tale meget mere engelsk

(matematiklærer)

Nogle synes, at det er et benspænd på I linjen, at eleverne skal til at lære danske termer men det synes vi faktisk ikke, det er. Det er en hjælp. Vi ønsker ikke, at eksamen er på engelsk. Mange tager jo videre på andre skoler end IB, og der skal de kunne de danske termer"

(skoleleder)

Man bliver lidt mere åben på verden og forberedt på, hvordan det fungerer ude i verden. Lærerne prøver at tage verden med ind i timerne. F.eks. hvordan fungerer det her i USA eller Indien?"

(9. classes elev).

UDFORDRINGER

LÆRERKAPACITET

De internationale udskolingslinjer afhænger i høj grad af lærergruppens kompetencer, engagement og motivation for projektet.

SJÆLDEN FAGKOMBINATION

Flertallet af skoler oplever udfordringer med at dække den engelsksprogede undervisning med lærere, der har undervisningskompetence i både engelsk og et eller flere naturvidenskabelige fag. Fagkombinationen opleves som sjældent på flere skoler.

TIDSKRÆVENDE FORBEREDELSE

Skolerne oplever rammefors get som meget tidskrævende for den enkelte lærer, hvis der skal udarbejdes eller oversættes undervisningsmaterialer til engelsk. Det kan være vanskeligt at klare under den eksisterende forberedelsestid.

REKRUTTERING AF UDENLANDSKE LÆRERE

Rekrutteringen af udenlandske lærere kan være udfordrende, idet anskaffelse af arbejdstilladelse og oprettelse i det danske lønsystem er tidskrævende og vanskelig. Efter ansættelsen skal lærerne "integreres" på lærerværelse og i klasseværelser både sprogligt og kulturelt, hvilket stiller krav til de udenlandske lærere og de danske lærere og eleverne.

GODE ERFARINGER TIL INSPIRATION FOR ANDRE SKOLER

- Når skoler overvejer at ansætte en udenlandsk lærer, er det vigtigt at påbegynde processen tidligt, da det er en langstrakt proces at finde den rette.
- Det er helt centralt at forventningsafstemme inden ansættelse. Både i forhold til den danske skolekultur, lærer- og elevroller, arbejds gange inden for og uden for lærerværelset – og eventuelt fritidsmulighederne uden for arbejdet. Det styrker bevidstheden om, hvorvidt der er områder, som læreren og skolen skal være opmærksom på, så ansættelsen bliver en gevinst for begge parter og af længere varighed.
- Skolen kan med fordel tildele de udenlandske lærere en dansk mentor, der kan støtte læreren og forklare (sociale) normer på arbejdspladsen, f.eks. den danske frokostkultur.
- Skolerne kan med fordel understøtte den udenlandske lærer i at tilegne sig dansk kundskaber, da det kan anvendes i undervisningen samt ikke mindst på lærerværelset og til møder med danske lærere.
- Enkelte skoler har gode erfaringer med at koble lærere med interesse for den engelsksprogede undervisning på en lærer, der har undervisningskompetence i engelsk og et eller flere naturvidenskabelige fag. De kan således på sigt forstå undervisningen selv.
- Der er gode erfaringer med, at lærerne, der forestår den engelsksprogede undervisning, deler deres materiale og de portaler, hvor de finder materialer, så de kan inspirere hinanden og ikke skal udarbejde alt fra bunden.

“Når man får en lærer, der er lidt mere skrap end de danske lærere, er der nogle børn, der kan blive forskrækket. De kører også med et andet belønningssystem – slikkepinde. Jeg ville have afskaffet det belønningssystem, men opdagede, at det motiverede nogle af eleverne, der ellers ikke brød sig om skolen”

(skoleleder)

FORANKRING AF VIDEN

I og med at de internationale udskolingslinjer i høj grad afhænger af den lærergruppe, der forestår undervisningen, kan linjen være udfordret af, at nøglepersoner går på barsel eller stopper.

PERSONAFHÆNGIG VIDEN

De internationale udskolingslinjer opstår på nogle skoler på baggrund af enkelte ildsjæles interesse. Arbejdet med at opstarte linjen og igangsætte de tilhørende aktiviteter kan derfor i nogle tilfælde ende med at blive udført af få medarbejdere.

Dette kan udfordre skolerne, hvis én eller flere af disse nøglepersoner stopper. Det er særligt kritisk, hvis viden om linjen og lysten til at videreføre den forsvinder med medarbejderen.

Fastholdelse af udenlandske lærere

Flere skoler oplever desuden, at udenlandske lærere ser mod deres hjemland efter få år. Skolerne risikerer dermed at miste det erfarings- og vidensgrundlag, som lærerne får opbygget igennem den løbende organisering og omstrukturering af rammeforsett, når lærerne forlader skolen, hvis ikke deres viden er forankret organisatorisk.

GODE ERFARINGER TIL INSPIRATION FOR ANDRE SKOLER

- Det er centralt at få nøglemedarbejderes viden forankret i organisationen. Dette sikres først og fremmest ved at sørge for ledelsesopbakning, når linjen oprettes. Ledelsen skal bakke op og involveres, mens en bredere gruppe af lærere gerne skal inddrages, så projektet ikke hænger på én eller få ildsjæle. Dette betyder samtidigt, at arbejdsbyrden bliver fordelt på flere hænder.
- Der er ligeledes gode erfaringer med lændende at videndele i lærerteamet, dele materialer og sørge for at koble andre eller nye kolleger på teamet, så overlevering af viden bliver en fast procedure på linjen. Samtidig bliver den internationale udskolingslinje ikke i samme grad udsat, hvis en nøglemedarbejder stopper.

ELEVOPTAG OG ELEVSAMMENSÆTNING PÅ “PRESTIGELINJEN”

Nogle skoler oplever udfordringer i forhold til opfattelsen af linjen som en prestigelinje, samt en forskel i fagligt niveau mellem denne linje og de andre klasser.

ELEVSAMMENSÆTNING

En generel udfordring blandt skolerne er, at de fagligt stærke og motiverede elever særligt søger den internationale udskolingslinje. Dette kan medføre en skæv elevsammensætning imellem den internationale klasse og de øvrige klasser, som resulterer i en faglig niveaudeling klasserne imellem.

PRESTIGELINJE

Det fremhæves blandt flere skoler, at den internationale udskolingslinje opfattes som en prestigelinje blandt elever og forældre, idet den anses som mere fagligt krævende end de dansksprogede linjer. Dette kan skabe udfordringer, hvis elever ikke optages på linjen, da det fører til utilfredse forældre og i nogle tilfælde demotiverede elever, hvilket i yderste konsekvens kan betyde, at eleven skifter skole.

GODE ERFARINGER TIL INSPIRATION FOR ANDRE SKOLER

- Der er gode erfaringer med ikke at have særlige tiltag for den internationale udskolingslinje. I stedet gøres de særlige tiltag, som f.eks. introduktionsmøder, forældrearrangementer og udenlandsture faste for hele udskolingen. På denne vis bidrager skolen ikke til, at linjen er ekstraordinært attraktiv.
- Nogle skoler har f.eks. arrangeret udenlandske studieture i alle udskolingsklasser for ikke at yde særbehandling til eleverne på den internationale linje. Dette kan afhjælpe, at linjen ikke får særstatus
- Flere skoler peger desuden på, at man med fordel kan være bevidst om italesættelsen af linjen ved oprettelsen, så interessen for linjen ikke bliver på bekostning af de øvrige klasser. Her har flere skoler kæmpet med en opfattelse af, at linjen er en elitelinje, som nogle skoler i bagklogskabens lys selv har bidraget til.
- Enkelte skoler spørger forældre og elever ind til, hvilken linje den enkelte elev vil lære bedst på, og påpeger samtidig at undervisningen på internationale udskolingslinjer er mere stillesiddende end de øvrige klasser. På denne vis håber skolerne, at valget af linje baseres på læringsaspektet og i mindre grad, hvad man forestiller sig udbyttet bliver.
- Andre skoler opretter alternative linjer med andre fokusområder, f.eks. idræt, science eller innovation, som er målrettet elever med andre interesser end det engelsksprogede. Skolerne fortæller, at det har medvirket til, at eleverne på de øvrige linjer også 'føler sig særlige', har et interessefællesskab og motiveres af det selvvalgte element.